

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2016. október 18.

FÖLDRAJZ

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Útmutató a javításhoz

Ha egy feladatnak a javítási-értékelési útmutatóban nem szerepelő szinonim megoldása is van, a válasz elfogadható, például:

Koreai Köztársaság – Dél-Korea; rétegvulkán – sztratovulkán.

Azoknál a feladatoknál, ahol a lehetséges helyes válaszok számánál a vizsgázó több megoldást ad meg, pontot kell levonni, de az adott (rész)feladatra 0 pontnál kevesebb nem adható.

A helyesírási hibát tartalmazó, de egyértelműen értékelhető földrajzi nevek (topográfiai fogalmak) esetén jelölje a hibát, de ezért pontot ne vonjon le.

1. rész

1. FELADAT

A: Grönland	1 pont
B: Alaszka	1 pont
C: Jeges-tenger/-óceán	1 pont
D: Bering-szoros	1 pont
E: Új-Zéland	1 pont
F: Japán-szigetek	1 pont
G: Madagaszkár	1 pont
Nincs jelölve: Antarktisz /Antarktika	1 pont

Összesen 8 pont

2. FELADAT

1. Győri-medence	1 pont
2. Marcal-medence	1 pont
3. Dráva-mellék/Drávamenti-síkság	1 pont
4. Szentendrei-sziget	1 pont
5. Pesti-síkság	1 pont
6. Jászság	1 pont
7. Hortobágy	1 pont
8. Nyírség	1 pont
9. Bodrogek	1 pont

Összesen 9 pont

3. FELADAT

1. Ladoga-tó	1 pont
2. Finn-tóvidék	1 pont
3. Oroszország	1 pont
4. Svédország	1 pont
5. Norvégia	1 pont
6. Balti-tenger	1 pont
7. Koppenhága	1 pont
8. Szentpétervár	1 pont

Összesen 8 pont

2. rész

1. FELADAT

1. Jupiter	1 pont
2. Vénusz	1 pont
3. Mars	1 pont
4. Szaturnusz	1 pont

Összesen 4 pont

2. FELADAT

Jellemzők	<i>Szélességi körök</i>	Hosszúsági körök
Irányuk	kelet - nyugati	észak - déli
Elhelyezkedésük egymáshoz képest	<i>egymással párhuzamosak</i>	a sarkpontokban metszik egymást
Hosszuk egymáshoz képest	<i>eltérő hosszúságúak / az Egyenlítőtől a sarkok felé rövidülnek</i>	egyenlő hosszúak
Kezdőkör	Egyenlítő	(kezdő) greenwichi hosszúsági kör / 0°
Számozásuk	észak és dél felé 0 – 90°	kelet és nyugat felé 0 – 180°

Minden helyes válasz 1 pont.

Összesen 6 pont

3. FELADAT

- a)
A. Szárazföldi kőzetlemez	1 pont
B. Vulkanikus szigetív	1 pont
C. Óceáni kőzetlemez	1 pont
D. Óceáni hátság / óceánközépi hátság / távolodó lemezszegély	1 pont
E. Mélytengeri árok / alábukó lemezszegély	1 pont
F. Asztenoszféra	1 pont

6 pont

b)

1. D
2. B

2 pont
Összesen 8 pont

4. FELADAT

a)

Gáz	Aránya a légkörben (térfogatszázalék)
1. <i>nitrogén</i>	78
2. <i>oxigén</i>	21
3. <i>nemesgázok</i>	0,9
4. <i>szén-dioxid</i>	0,03

1 pont

1 pont

1 pont

1 pont

Minden jó helyre beírt gáz 1 pont.

Az állandó gázok csoportjába tartoznak.

1 pont

5 pont

b)

1. Fosszilis energiahordozók elégetése / erdők felégetése.

1 pont

2. Az üvegházhatás felerősödésével.

1 pont

3. Az üvegházhatás felerősödésével nő a levegő átlaghőmérséklete.

1 pont

Megjegyzés: másképp megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.

3 pont

Összesen 8 pont**5. FELADAT**

a) Árvízvédelmi gát / Árvízvédelmi töltés

1 pont

b) Ártér

1 pont

c) Ármentesített terület

1 pont

Összesen 3 pont**6. FELADAT**A számítás elve: $10 \text{ m} \times 4 \text{ m} = 40 \text{ m}^2$, $100 \text{ m} / 20 \text{ s} = 5 \text{ m/s}$ $40 \text{ m}^2 \times 5 \text{ m/s} = 200 \text{ m}^3/\text{s}$

1 pont

A patak vízhozama: $200 \text{ m}^3/\text{s}$ (m^3/sec , m^3/mp)

1+1 pont

*Megjegyzés: 1 pont a helyes eredmény, 1 pont a mértékegység megadása. Más elven egkapott helyes eredmény is elfogadható.***Összesen 3 pont****7. FELADAT**

1. I

2. I

3. I

4. I

5. H

6. H

7. I

*Minden helyes válasz 1 pont.***Összesen 7 pont**

8. FELADAT

Ország	GNI/fő	A korfa sorszáma	Foglalkozási szerkezet diagram sorszáma
Niger	430 USD	2.	4.
Indonézia	3.650 USD	3.	6.
Ausztria	50.390 USD	1.	5.

Minden helyesen kitöltött cella 1 pont.

Összesen 6 pont

9. FELADAT

1. +
2. N
3. +
4. +
5. +
6. –

Minden helyes válasz 1 pont.

Összesen 6 pont

10. FELADAT

1. –
2. +
3. –
4. +
5. –
6. +

Minden helyes válasz 1 pont.

Összesen 6 pont

11. FELADAT

1. Európai Bizottság	1 pont
2. Európai Unió Tanácsa (Miniszterek Tanácsa)	1 pont
3. Európai Tanács	1 pont
4. Európai Parlament	1 pont
5. Európai Központi Bank	1 pont

Minden helyes válasz 1 pont.

Összesen 5 pont

12. FELADAT

1. Feketekőszén	1 pont
2. Nagy-Vízválasztó-hegység	1 pont
3. Szénhidrogének	1 pont
4. Mezopotámia	1 pont
5. Kősó	1 pont
6. Holt-tenger	1 pont

Minden helyes válasz 1 pont.

Összesen 6 pont

13. FELADAT

- a) Borsod-Abaúj-Zemplén megyében. 1 pont

1 pont

- b) A tartós esőzés. /A sok csapadék.

1 pont

1 pont

- c) A vészhelyzet a legcsapadékosabb május-júniusi (kora nyári) időszakban alakult ki. / Egybe esik a csapadékmaximum idejével. 1 pont

Az elmúlt 100 év legcsapadékosabb májusa /az áradás májusban következett be. 1 pont

Megjegyzés: másképp megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.

2 pont

- d) Átázott és több csapadékot nem tud befogadni.

1+1 pont

Megjegyzés: másképp megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.

2 pont

- e) A folyók mentén szükségtározók/víztározók kialakításával. /

A gátak megerősítésével. / A meder kotrásával. / Az ártér beépítésének tiltásával. 1 pont

Megjegyzés: bármelyik említése, illetve másképp megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.

1 pont

Összesen 7 pont